

Sikkerhetskontroll klasse B

Vognkortet

1. Hva er den største tillatte totalvekten på tilhenger denne bilen kan trekke?
Se/vis i vognkort.

2. Hvilke konsekvenser kan det få dersom man kjører med for tung tilhenger?
Veggrepet på forhjulene blir redusert, kursstabiliteten blir redusert, bremselengde økes, blendingsfare ved at lyktene heves.

Hvilke ulemper kan du oppleve dersom du har for tung last i bilen?

Kjøreegenskapene blir redusert, bremselengde økes, samt at det er blendingsfare dersom lyktene og fronten på bilen heves.

3. Hvor stor totalvekt kan hengeren ha når føreren har førerkort kl. B (personbil)?
Se/vis i vognkort eller førerkortforskriftene.

Hvilke konsekvenser kan det få å kjøre med henger med for høy totalvekt?

Det er ulovlig. Man får redusert veigrep, kursstabiliteten blir redusert, bremselengden blir lengre, samt blendingsfare siden fronten blir hevet av vekten bak.

Bremser

4. Kontrollere om bremsekræfforsterker virker.

Utføre kontroll: trykk på bremsepedalen til den blir hard (5-6) ganger. Hold trykk på bremsepedalen samtidig som du starter bilen. Pedalen skal nå synke inn.

Er det forsvarlig å kjøre hvis bremsekræfforsterker ikke virker? Begrunn svaret.

Som regel er det ikke forsvarlig da dette gir nedsatt bremseeffekt. Samt at pedalen blir veldig tung og hard.

5. Kontrollere bremsevæsknivået.

Kontrollere væsknivået i beholder for bremsevæske under panseret på bilen.

Hva vil du gjøre dersom bremsevæsknivået er for lavt?

Det kan være slitte bremseklosser, noe som gjør at bremsesystemet trenger mer væske for å trykke bremseklokkene inn mot bremseklivene. Det kan også være lekkasje i bremsystemet. Ta bilen til verksted for kontroll.

6. **Kontrollere om bremsene har skjevtrekk.**

Kjøre mellom 30-40 km/t rett frem, og deretter bremse samtidig som du holder løst i rattet. Bilen skal i utgangspunktet holde kurs rett frem.

Hva kan være årsaken til skjevtrekk?

Det er en feil ved bremsene som gjør at de ikke slites likt. Trekker bilen til venstre er bremsene mest slitt på høyre side og omvendt. Besøk et verksted.

7. **Kontrollere om varsellampen for to-krets bremsesystem/driftsbremser virker.**

Identifisere varsellampen, samme lampe som parkeringsbrems/håndbrekk. Få den til å lyse og slukke. Start motor, ta av og på håndbrekket.

Hva vil du gjøre dersom lampen begynner å lyse under kjøring?

Stanse, finne evt. årsak (det kan være at to-krets-systemet ikke fungerer eller at det er lite bremsevæske, evt. at håndbrekket er feil). Kanskje det er en teknisk feil og en defekt styreenhet.

8. **Kontrollere om varsellampen for ABS-bremsene virker.**

Identifisere varsellampen som viser ABS med gul skrift. Få den til å lyse og deretter slukke. Dette er en lampe som skal lyse når du får motoren i gang, og slukke automatisk etter noen sekunder.

Dekk:

9. **Kontrollere dekk og felger for skader.**

Visuell kontroll, sjekk om det er noe unaturlig ved hjulene.

Hvilke skader er mest vanlige?

Rift i dekk siden, bulker i felgen som fører til ustabilitet, bobler i siden på dekket, forsterkninger i dekket vil da være veldig redusert.

10. **Kontrollere dekkslitasje på begge forhjul.**

Visuell kontroll. Er hjulene slitt jevnt i mønsteret?

Hva kan dekkslitasje fortelle deg?

Dersom det er for lite lufttrykk, vil dekkene være slitt på siden. Dersom det er for mye lufttrykk, vil dekkene være slitt på midten. Dersom det er slitt bare på den ene siden, kan det være at forstillingen på hjulene er skjev.

11. **Kontrollere mønsterdybden på dekkene på begge forhjulene.**

Visuell kontroll, evt. bruk av dybdemåler eller slitasjevarsel på dekkene. Minste tillatte mønsterdybde på sommerdekk er 1,6 mm og på vinterdekk 3,0 mm. I dekkmønsteret er det små gummiklumper som indikerer hvor slitte dekkene er.

Hva er risikoen for å kjøre med for liten mønsterdybde?

Dårlig veggrep, samt økt fare for vannplaning.

12. Hva er riktig lufttrykk i forhjulene på denne bilen?

Se instruksjonsbok eller annen merking på bilen. Dette kan være på tanklokk for drivstoff eller i dørkarmen/på døren.

Kontrollere om lufttrykket er riktig i forhjulene.

Visuelt kan man se om dekket er jevnt slitt eller bruk lufttrykksmåler. Noen dekk er laget slik at man kanskje må ha høyere lufttrykk enn oppgitt. Er du i tvil, bruk heller litt for høyt lufttrykk.

13. Hva er riktig dekkdimensjon for denne bilen?

Kontrollere i vognkortet.

Kontrollere om forhjul har riktige dimensjoner.

Visuell kontroll.

Hvor stor bæreevne må dekkene ha på denne bilen?

Kontroller i vognkortet. Defineres som «Min. Li» og deretter en bokstav.

Kontrollere om bakdekkene har riktig bæreevne.

Visuell kontroll. På dekket står det for eksempel «245/45R17 95W». Det vil også stå følgende på dekket: «Max load: 690 kg».

Lys og lykter

14. Kontrollere at alle bremselysene virker.

Sjekk at bremselys på venstre og høyre side, samt høytsittende bremselys fungerer.

Er det forsvarlig å kjøre når bremselysene ikke virker?

Nei, det er ikke forsvarlig. Feilen kan være en sikring som er røket eller en lyspære som ikke virker.

15. Kontrollere at nødsignallyset virker.

Slå på lyset, sjekke alle lys ute på bilen.

I hvilken situasjon er det riktig og viktig å bruke nødsignallyset?

Ved nødstop for å markere bil, samt at det kan være en situasjon som krever ekstra oppmerksomhet.

16. Kontrollere at nærlyset virker, og at det er riktig innstilt.

Slå på nærlyset, kjør inn mot en vegg e.l. for å se om det er lys fra begge lykter. Xenonlys skal ha automatisk høyde regulering.

Hvilke ulemper kan det ha om nærlyset er feil innstilt?

Blending av møtende trafikanter og siktstrekningen i mørket kan bli redusert.

17. Kontrollere om kurve/tåkelyset fungerer.

Slå på lysene, visuell kontroll.

Hvilke ulemper vil det ha om kurve/tåkelys blir brukt feil?

Blendingsfare, irritasjon eller bot for feil lysbruk. Ikke alle biler har kurvelys.

18. Kontrollere om tåkelys bak fungerer.

Slå på tåkebaklys ved hjelp av bryter.

Hvilke ulemper kan det ha om tåkelysene bak brukes feil?

De kan være sterkt blendende spesielt om man kjører i kø. Kan oppfattes som bremselys.

19. Kontrollere at parkeringslys, baklys og skiltlys virker.

Dette er de lysene som kommer på automatisk når man starter bilen. Kontrollere at de virker ved å gå rundt bilen.

I hvilken situasjon er det viktig at parkeringslysene er i orden?

Parkering i mørket uten andre lyskilder.

Styring

20. Kontrollere at styringen er i orden.

Rattutslag til begge sider, sjekke dødgang styring (max 2-3 cm), selvoppretting av styring, ulyder og om bilen er retningsstabil.

Hva kan være årsaken til at bilen drar til en av sidene?

Kan være feil på forstillingen eller forskjellig lufttrykk på venstre og høyre side.

21. Kontrollere om servostyringen fungerer.

Start motor samtidig som du svinger mot venstre eller høyre. Rattet skal da bli lett idet du starter motoren.

Er det forsvarlig å kjøre dersom ikke servostyringen virker?

Ja, det kan være forsvarlig, men styringen vil bli veldig tung. Dersom bilen har elektromagnetisk styring, vil det ikke være forsvarlig da dette kan ødelegge styringen ytterligere.

22. Kontrollere om bilen er retningsstabil.

Kjøre bilen i ca. 30 km/t med løst rattgrep. Bilen skal gå rett frem.

Hva kan være årsaken til at bilen trekker til en av sidene.

Det kan være feil lufttrykk, eller feil i forstillingen på hjulene.

Annet

23. Finn frem refleksvesten.

Den skal være tilgjengelig fra føreriset, og kan for eksempel ligge i døren, i hanskerommet, under setet eller i et eget rom.

Hvor vil du plassere varseltrekanten om det blir aktuelt å sette den ut?

Den skal være godt synlig for andre trafikanter. Utenfor tettbygd strøk bør den stå mellom 100-200 m fra bilen og aktuell situasjon. Innenfor tettbygd strøk bør man vurdere forholdene.

24. Kontrollere om vindusvisker virker på forskjellige hastigheter.

Bruk vindusviskerhendel for å sjekke de forskjellige hastigheter.

Hva kontrollerer du på vindusviskere?

Slitasje, rifter, løs gummi eller striper under visking.

25. Still inn varmeapparatet slik at is og dugg på frontruten fjernes effektivt.

Vifter opp i frontrute, temperatur opp! Varmetråder i bakrute og speil.

Still inn varmeapparatet slik du vil ha det under kjøring.

Behagelig temperatur.

26. Vis hvordan du vil fjerne dugg fra bakruten.

Trykk på knappen for varmetråder i bakruten (rearview).

Vis hvordan du vil fjerne is eller dugg fra sidespeilene?

Ofte samme knappen som varmetråder på bakrute. Kanskje egen knapp.

27. Kontrollere at batteriet sitter fast.

Åpne panseret og forsøk å dytte i batteriet. Det skal ikke flytte på seg.

Hva er risikoen ved å kjøre med løst batteri?

Det kan være batterisyresøl og det kan føre til kortslutning.

28. Kontrollere at lydhornet virker.

Trykk på rattet og hornet.

29. Kontrollere at vindusspyleren virker.

Utføres.

Vis hvor man fyller på spylervæske.

Vise beholder under panseret.

30. Kontrollere alle bilbeltene.

Slitasje, rifter og skader. Virker beltestrammeren? Kontroller.

Hva er risikoen ved å bruke bilbeltet med slappe beltestrammere?

Beltet vil ligge løst og vil ikke stramme godt nok ved sammenstøt.

31. Finn varseltrekant, og monter denne skikkelig.

Utføres.

Hvor langt fra bilen bør du gå før du setter den fra deg?

Monter den ved bilen. Gå med refleksiden på varseltrekant fremover for å vise deg selv. Ta på refleks før du går med trekant.

32. Sett på nødsignallyset (nødblink).

Utføres ved å trykke på den røde trekanten i bilen.

Hvilke lys må ikke stå på sammen med nødsignallyset (nødblink)?

Fjern- eller nærllys vil minske effekten av nødsignallyset. Optimalt bør man ha nødsignallys alene, da det gir best effekt.

33. Kontrollere at varsellampen for kollisjonsputen virker.

Tenning på, lyset skal lyse og deretter slukke.

Har det noen betydning hvem du plasserer i forsetet i biler med airbag foran?

Barn og kortvokste kan skades ved utløsning av airbag.

34. Kontrollere motoroljenivået.

Skal være mellom minimum og maksimum på peilepinne til motorolje.

Vis påfyllingsstedet for motoroljen.

Vis i motorrommet hvor man fyller på olje.